

VALSTYBĖS INSTITUCIJŲ IR SAVIVALDYBIŲ PRELIMINARUS LĖŠŲ POREIKIS PASIRENGIMO BRANDUOLINĖS AVARIJOS ATVEJU.

10/5/2021

(Informacija parengta pagal LRVK parengtą ir patikslintą "Valstybės institucijų ir savivaldybių pasirengimo galimai radiologinei ar branduolinei avarijai Baltarusijos atominėje elektrinėje priemonių planą" (toliau - Planas))

(tūkst. eurų)

Eil. Nr.	Priemonės pavadinimas	Atsakingas už lėšų įsisavinimą	Iš viso:	2022 metai	2023 metai	2024 metai	2025 metai	2026 metai	Finansavimo šaltinis	Komentarai
I. RADIOLOGINIS MONITORINGAS (STEBĖSENA, VERTINIMAS, PROGNOZAVIMAS)										
BENDRAS I DALIES LĖŠŲ POREIKIS			47590.9	816.9	23,000.0	23,250.0	266.0	258.0		
Pirmojo prioriteto poreikių dalis			47,590.9	816.9	23,000.0	23,250.0	266.0	258.0		
Antrojo prioriteto poreikių dalis										
1.1.	Automatinė vandens stotis	RSC	200.0	200.0					Biudžeto lėšos	Ankstyvojo Neries upės vandens radioaktyviojo užterštumo perspėjimui. Poreikis kritinis, reiktų rasti galimybių jį tenkinti 2022 m. Turimos I vandens ankstyvojo perspėjimo stoties Buivydyuose nepakanka, nes jai sugedus Baltarusijos AE avarijos atveju nebūtų užtikrintas tinkamas pasirengimas, kad radioaktyviosiomis medžiagomis užterštas Neries upės vanduo nepatektų į išgaunamą požeminį vandenį.
1.2.	Automatinė aerozolių radiologinių matavimų stotis	RSC	330.0	330.0					Biudžeto lėšos	Įranga būtina oro radioaktyviajam užterštumui Vilniaus mieste nustatyti. Turima stotis 10 metų senumo, jos techninė būklė nepatenkinama.
1.3.	Radioaktyvumą matuojanti mobili sistema	RSC	200.0	200.0					Biudžeto lėšos	Radiacinės žvalgybos iš oro atlikimui. Turima sistema įsigyta prieš 10 metų, todėl jai sugedus, nebūtų galimybės atlikti žvalgybą iš oro. Taip pat, įvertinus tai, kad žvalgyba iš oro bus atliekama pasitelkiant VSAT ir kariuomenės turimus sraigtasparnius, vienos mobilios sistemos nepakanka.
1.4.	RADIS tinklo stočių atnaujinimas	RSC	750.0			250.0	250.0	250.0	Biudžeto lėšos	Pirmosios 15-ka RADIS stočių buvo įrengtos 2014 m. Gamintojo nustatytas jų eksploataavimo laikotarpis – 10 m., todėl nuo 2024 m. reikia pradėti seniausių stočių atnaujinimą, per metus atnaujinant bent po 5 RADIS stotis.
1.5.	Nešiojamas kompiuteris	VATESI	1.3	1.3					Biudžeto lėšos	Įranga reikalinga stiprinant VATESI gebėjimus prognozuoti sunkių avarijų branduolinėse elektrinėse eigą bei nustatyti radionuklidų išmetimo į aplinką charakteristikas.
1.6.	Mobilioji automatinė meteorologijos stotis	AM	40.0	40.0					Biudžeto lėšos	Mobiliosios automatinės meteorologijos stoties įsigijimas būtų svarbus esamos matavimų sistemos papildymas, kuris leistų per trumpą laiko tarpą surinkti reikalingą aktualią hidrometeorologinę informaciją iš skirtingų didžiausioje rizikos zonoje esančių vietovių. Esamas meteorologijos stočių tinklas yra per retas, kad būtų galima operatyviai reaguoti kintant meteorologinei situacijai. Keičiantis vėjo kryptiai ir greičiui, o kartu ir radionuklidų pernašai, Lietuvos teritorijoje meteorologijos stoties mobilumas leistų greičiau ir tiksliau nustatyti pokyčių mastą, kuris leistų kritiniu metu priimti svarbius sprendimus.
1.7.	Skaitmeniniai dozimetrai, jų priežiūra, mėginių laikymo spintos (1.7-1.9 Plano eilutės)	VMVT	69.6	45.6			16.0	8.0	Biudžeto lėšos	Viso 62 dozimetrai (1 vnt. 800 eur.): 2022 m. 52 vnt. (5 vnt. NMVRVI, 13 vnt. pasienio veterinarijos postams - kiekvienam postui po 1 vnt., 34 vnt. - teritoriniams VMVT padaliniais); 2025 m. 10 vnt. teritoriniams VMVT departamentams. Reikalingi išmatuoti VMVT ir NMVRVI darbuotojų gaunamą individualiąją apšvitą dozė atliekant maisto produktų, jų žaliavų, geriamojo vandens, pašarų ir jų žaliavų radioaktyviojo užterštumo kontrolę. Kasmetinei metrologinei dozimetų patikrai - 16,0 tūkst eurų (2025-2026 m.). Atrinktų mėginių laikymo spintoms - 4,0 tūkst. eurų.

1.8.	Sraigtasparnis radiacinės žvalgybos iš oro užtikrinimui (1.10 Plano eilutė)	VSAT	46,000.0		23,000.0	23,000.0			Biudžeto lėšos	Siekiant užtikrinti reagavimą 24/7 režimu BAE avarijos atveju, būtina turėti mažiausiai 2 vienodo tipo naujus techniškai tvarkingus sraigtasparnius. Pakaitinis sraigtasparnis būtinas parengčiai užtikrinti dėl periodiškai atliekamų techninės priežiūros darbų (kurie gali trukti iki kelių savaitių) ar vienam iš sraigtasparnių sugedus. Abiem sraigtasparniams esant vienodo modelio, jų gedimų atveju sudėtingose situacijose būtų lengviau užtikrinti bent vieno jų veikimą, panaudojant kito sraigtasparnio tinkamas detales. Šiuo metu VSAT neturi specialiai modernizuotų sraigtasparnių, kurie galėtų būti naudojami plačių teritorijų radiacinei žvalgybai iš oro, situacijos stebėjimui ir prognozavimui, vietovių žvalgymui, gyventojų evakavimui.
2. VADOVAVIMO IR KONTROLĖS VEIKSMŲ UŽTIKRINIMAS (Ekstremaliųjų situacijų operacijų centrų (ESOC) įrengimas ir aprūpinimas)										
BENDRAS II DALIES LĖŠŲ POREIKIS			13007.0	2987.0	3000.0	2340.0	2340.0	2340.0		
Pirmojo prioriteto poreikių dalis			1,307.0	647.0	660.0					
Antrojo prioriteto poreikių dalis			11,700.0	2,340.0	2,340.0	2,340.0	2,340.0	2,340.0		
2.1.	Ekstremaliųjų situacijų operacijų centrų (ESOC) įrengimas slėptuvėse 100 km zonoje esančiose savivaldybėse. (Antrojo prioriteto poreikis)	17 Savivaldybių	5,100.0	1,020.0	1,020.0	1,020.0	1,020.0	1,020.0	Biudžeto lėšos	Bendras finansinis poreikis ESOC patalpų įrengimui (statybos darbai) pagal slėptuvėms keliamus reikalavimus 17-oje savivaldybių. Vieno ESOC įrengimas standartiškai kainuoja apie 300 tūkst. eur. Į šią sumą neįtraukti poreikiai ESOC darbo vietų aprūpinimui, kurie, nepriklausomai nuo to, ar jis įrengtas pagal slėptuvėms keliamus reikalavimus, sudaro dar maždaug 55 tūkst. eurų. Šis tikslinis finansavimas visoms 17 savivaldybių jau yra skirtas 2021 m. Tam, kad ESOC galėtų dirbti esant radiologiniam užterštumui, jis turi būti įrengtas specialiai pritaikytoje slėptuvėje. 2018 m. sausio 24 d. LRV nutarimas Nr. 96 numato galimybę ESOC darbą organizuoti persikeliant iš pavojingos zonos į saugią, todėl savivaldybės ESOC neplanuoja įrengti slėptuvėse; tačiau staigios Astravo AE avarijos atveju ESOC perkėlimo galimybės yra abejotinos.
2.2.	Papildomos nešiojamos radijo ryšio stotelės 100 km zonoje esančių savivaldybių ESOC bei reaguojančias pajėgas koordinuojančių valstybinių įstaigų ESOC darbo užtikrinimui	PAGD, VSAT, PD, VST ir 17 Savivaldybių	42.0	42.0					Biudžeto lėšos	Visą poreikį sudaro 105 vnt. (kiekvienam ESOC po 5 vnt.; vnt. orientacinė kaina 400 eur.): - 85 vnt. 17 savivaldybių ESOC (kiekvienai po 2,0 tūkst. eurų); - 20 vnt. PAGD, VSAT, PD ir VST ESOC (kiekvienai įstaigai po 2,0 tūkst. eurų). Priemonė reikalinga siekiant užtikrinti veiksmų tarpusavio koordinavimosi galimybę reaguojančioms pajėgoms (tiek su kitomis institucijomis, tiek su savo mobiliais vienetais), sutrikus mobiliam ryšiui ir internetui. Svarbu, kad visi abonentai veiktų vieningo ryšio sistemoje (tame pačiame kanale).
		PAGD	2.0	2.0						
		VSAT	2.0	2.0						
		PD	2.0	2.0						
		VST	2.0	2.0						
		Savivaldybės	34.0	34.0						
2.3.	Ekstremaliųjų situacijų operacijų centrų (ESOC) įrengimas 100 km zonoje esančiose valstybės institucijose.	22 valstybės institucijos	1,210.0	550.0	660.0				Biudžeto lėšos	Bendras finansinis poreikis ESOC darbo vietų aprūpinimui 22-jose valstybės institucijose. Vieno ESOC darbo vietų aprūpinimui reikia maždaug 55 tūkst. eur. 23 valstybės institucijos turi pareigą steigti ESOC, iš jų tinkamai organizuotas tik PAGD ESOC darbo vietų aprūpinimas. Detaliau žr. 1 priedą „ESOC aprūpinimo tabelis“.
		AM	55.0		55.0					
		EM	55.0		55.0					
		KAM	55.0		55.0					
		SADM	55.0	55.0						
		SM	55.0		55.0					
		SAM	55.0	55.0						
		ŠMSM	55.0	55.0						
		EIM	55.0	55.0						
		URM	55.0	55.0						
		VRM	55.0		55.0					
		ŽŪM	55.0	55.0						
		FM	55.0	55.0						
		TM	55.0		55.0					
		KM	55.0	55.0						
		PD	55.0		55.0					
		VSAT	55.0	55.0						
		VST	55.0		55.0					
		RSC	55.0		55.0					
										2022 m. pateiktas tų institucijų lėšų poreikis, kurios pačios planuoja įrengti saugią darbo vietą ar slėptuvę; 2023 m. pateiktas lėšų poreikis, reikalingas ESOC darbo vietų aprūpinimui likusiose institucijose.

		VMVT	55.0		55.0					
		VATESI	55.0	55.0						
		KD	55.0		55.0					
		VERT	55.0		55.0					
2.4.	Ekstremaliųjų situacijų operacijų centrų (ESOC) įrengimas slėptuvėse 100 km zonoje esančiose valstybės institucijose. (Antrojo prioriteto poreikis)	22 valstybės institucijos	6,600.0	1,320.0	1,320.0	1,320.0	1,320.0	1,320.0	Biudžeto lėšos	Bendras finansinis poreikis ESOC patalpų įrengimui (statybos darbai) pagal slėptuvėms keliamus reikalavimus 22-jose valstybės institucijose. Vieno ESOC įrengimas standartiškai kainuoja apie 300 tūkst. eur. 23 valstybės institucijos turi pareigą steigti ESOC. Pagal slėptuvėms keliamus reikalavimus ESOC turi įsirengusi tik viena valstybės institucija – PAGD, kuris taip pat pagal slėptuvėms keliamus reikalavimus yra įrengęs Valstybės ESOC. 2018 m. sausio 24 d. LRV nutarimas Nr. 96 numato galimybę ESOC darbą organizuoti persikeliant iš pavojingos zonos į saugią, todėl valstybės institucijos ESOC neplanuoja įrengti slėptuvėse, tačiau staigios Astravo AE avarijos atveju ESOC perkėlimo galimybės yra abejotinos.
2.5.	Evakuotus gyventojus priimančios Kalvarijos savivaldybės ESOC aprūpinimas.	Kalvarijos savivaldybė	55.0	55.0					Biudžeto lėšos	Standartinio ESOC patalpų aprūpinimo išlaidos. Kitos IPA esančios 17 savivaldybės tam finansavimą gavo 2021 m. Neapima slėptuvės įrengimo kaštų (slėptuvės įrengimui poreikio nėra).
3. GYVENTOJŲ EVAKAVIMAS, PERKĖLIMAS, ŠVARINIMAS ir APSAUGOS PRIEMONĖS										
BENDRAS III DALIES LĖŠŲ POREIKIS			22906.9	15949.3	2386.5	2404.5	1601.9	564.7		
Pirmojo prioriteto poreikių dalis			16,001.9	12,316.9	1,821.8	1,839.8	23.4			
Antrojo prioriteto poreikių dalis			6,905.0	3,632.4	564.7	564.7	1,578.5	564.7		
3.1.	Visuomenės informavimo kampanija, kuria siekiama vieningo ir plataus visuomenės grupių švietimo ir informavimo, susijusio su gyventojų pasirengimu galimai branduolinei ar radiologinei avarijai ir kitoms ekstremaliosioms situacijoms.	VRM	500.0	500.0						2020 m. Vidaus reikalų ministerijos iniciuoto gyventojų nuomonės tyrimo duomenimis, 38 proc. gyventojų nurodė, kad nežinotų, kokių svarbiausių veiksnių imtis, jei įvyktų branduolinė (radiologinė) avarija BAE ir net 8 iš 10 tokių gyventojų neturėtų sukauptą būtiniausių atsargų. Dauguma gyventojų menkai pasirengę gamtinėms ir kitoms didelio masto nelaimėms, neturi būtinų išlikimui įgūdžių. Mokiniai gauna mažai žinių, kaip pasirengti nelaimėms, kaip į jas reaguoti mokyklose. Menkas gyventojų sąmoningumas gamtinių ir kitų didelio masto nelaimių atžvilgiu. Gyventojai per mažai pasitiki kompetentingomis institucijomis, atsakingomis už nelaimių ir jų padarinių valdymą. Šios visuomenės informavimo kampanijos dėl pradėjusios veikti nesaugios BAE įgyvendinimas būtų skirtas plačiajai Lietuvos visuomenei ir turėtų ilgalaikį efektą. Tikslinės auditorijos, į kurią orientuota visuomenės informavimo kampanija – jaunimas, vidutinio ir vyresnio amžiaus grupės.
3.2.	Kolektyvinės apsaugos statinių aprūpinimas skubiai evakuojamus gyventojus priimančiose Anykščių r., Molėtų r., Utenos r. ir Kalvarijos savivaldybėse.	Anykščių r., Molėtų r., Utenos r. ir Kalvarijos savivaldybės	4,698.9	1,560.3	1,560.3	1,578.3			Biudžeto lėšos	Viso priimama 5 844 gyventojų 14 dienų laikotarpiui, evakuojamų iš dalies Vilniaus r. ir Švenčionių r. sav. teritorijų. Aprūpinimas numatytas tik tai daliai gyventojų, kurių evakavimą užtikrina valstybė (25 proc. gyventojų). Planuose nustatyta planavimo prielaida, kad 75 proc. gyventojų evakuotųsi savarankiškai. Priimančioms savivaldybėms reikalingi materialiniai išteklių detaliam įvertinimui PAGD papildomose rekomendacijose; taikoma prielaida, kad 200 gyventojų kolektyvinės apsaugos statinio veiklai 14 dienų užtikrinti reikia apie 156,03 tūkst. eur. Detaliau žr. 2 priedą „KAS, skirto 200 žmonių priėmimui, aprūpinimo tabelis“.

3.3.	Perkeliamų gyventojų iš išplėstinio planavimo zonos (IPA; 100 km) priėmimas saugiose savivaldybėse finansiniai poreikiai.	PAGD	1,000.0	1,000.0				Valstybės rezervo lėšos	<p>Šiuo metu nėra konkrečių sutartų planavimo prielaidų dėl gyventojų skaičiaus, kuris Baltarusijos AE avarijos atveju būtų perkeliamas; blogiausio scenarijaus atveju perkėlimo apsaugomasis veiksmas numatomas taikyti išplėstinio planavimo atstume (30-100 km zonoje), todėl siūloma numatyti valstybės rezerve minimalią lėšų dalį, kuri būtų naudojama avarijos atveju gyventojų socialinių ir buitinių paslaugų tenkinimui. Perkėlimo apsaugomasis veiksmas nėra skubus, dažnai jis gali būti saugiai įgyvendintas nuo 1 savaitės iki kelių mėn. laiko ašyje.</p> <p>Ekonomikos ir inovacijų ministerijai įgyvendinant Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plane nustatytą veiksmą dėl valstybės rezervo sudarymo principų peržiūrėjimo, svarbu atkreipti dėmesį į gyventojų iš 100 km zonos perkėlimo atveju tikėtiną daug kartų didesnį lėšų poreikį ir apgalvoti, kaip geriau pasiruošti tokio poreikio tenkinimui: vertinant tik 25 proc. gyventojų (253,5 tūkst. gyventojų) perkėlimą iš 100 km zonos pragyvenimui (pastogei ir maistui) reikalingą sumą 14 dienų (1 d. poreikis vertinant 50 eur.), bendras poreikis siektų 177 422 700 eur.</p> <p>Siūloma apsvaistyti bent tris galimybes, kaip šio poreikio tenkinimas galėtų būti numatomas naujai pertvarkius valstybės rezervo sudarymo modelį:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Poreikio įgyvendinimui PAGD, kaip rezervo tvarkytojas, galėtų sudaryti preliminarinį sutartį su paslaugų teikėjais (konsorciumu) ir realiai lėšų poreikis tokia apimtimi kiltų tik avarijos BAE atveju (nors ši alternatyva gali pasirodyti patraukliausia, paslaugų tiekėjas neturi jokių paskatų sudaryti tokią sutartį, o ir sudarius, jos įgyvendinimo galimybės kilus realiam poreikiui gal būti abejotinos). 2. Tokių preliminarinių sutarčių tvarumui užtikrinti būtų tikslinga nustatyti galimybę skirti preliminarinių sutarčių aptarnavimo mokesčių (atitinkamai pakoreguojant Valstybės rezervo įstatymą) įsipareigojimų užtikrinimui. Konkretus lėšų poreikis tokiam mokesčiui nustatyti, paaiškėtų po derybų su paslaugos teikėjais. 3. Kita alternatyva galėtų būti minimali kasmetinė išperkamosios nuomos sutartis, kuri būtų panaudojama realiai patikrinti dalies gyventojų perkėlimo procedūrą (orientuojantis į pažeidžiamiausias gyventojų grupes, kuriems parama bus reikalinga labiausiai; tai tuo pačiu būtų ir edukacinė-socialinė veikla tokių asmenų atžvilgiu). Kaip ir antru atveju, konkretus lėšų poreikis tokiam mokesčiui nustatyti, paaiškėtų po derybų su paslaugos teikėjais.
3.4.	Filtrai PAGD dujokaukėms.	PAGD	1,404.0	1,404.0				Biudžeto lėšos	46 800 vnt. įsigijimui (bendras poreikis dujokaukių 30 d. laikotarpiui yra 48 000 vnt., iš kurio 1 200 vnt. turimi; 1 dujokaukei reikalingi 2 filtrai, kurie keičiami kas parą; 1 filtro orientacinė kaina 30 eur.)
3.5.	Respiratoriai FFP3 gyventojams, skubiai evakuojamiems iš 30 km (SAVZ) zonos.	Švenčionių r., Vilniaus r. savivaldybės	46.8	23.4			23.4	Biudžeto lėšos	Numatytas poreikis 5 843 vnt. į SAVZ patenkančių 2 savivaldybių (Švenčionių r. ir Vilniaus r.), skubiam 25 proc. gyventojų evakavimui (po 1 vnt. kiekvienam evakuojamam gyventojui; vnt. kaina 4 eur.). Švenčionių r. sav. numatyti 2 506 vnt. Vilniaus r. sav. numatyti 3 337 vnt. Priemonė yra su ribotos trukmės tinkamumo naudoti terminu, todėl 2022 m. nupirktą kiekį reiks atnaujinti 2025 m.
3.6.	Respiratoriai FFP3 gyventojams, laikinai perkeliams iš 100 km (IPA) zonos. Galima būtų vertinti kaip antrojo prioriteto poreikį.	17 Savivaldybių	2,027.7	1,013.9			1,013.8	Biudžeto lėšos	Numatytas poreikis 253 461 vnt. į IPA patenkančių 17 savivaldybių laikinam 25 proc. gyventojų perkėlimui (po 1 vnt. kiekvienam perkeliama gyventojui; vnt. kaina 4 eur.). Priemonė yra su ribotos trukmės tinkamumo naudoti terminu, todėl 2022 m. nupirktą kiekį reiks atnaujinti 2025 m.

3.7.	Evakavimo surinkimo punktų (ESP) įrengimas gyventojams iš Vilniaus m. savivaldybės.	Vilniaus m. savivaldybė	3,275.0	3,275.0						Biudžeto lėšos	<p>Į IPA (100 km zoną) patenkančios Vilniaus m. savivaldybės laikinam 25 proc. gyventojų (140,5 tūkst.) perkėlimui į neužterštas savivaldybes (pagal blogiausią scenarijų, priemonę gali prirėikti taikyti maždaug 4 savaitės po galimos BAE avarijos). Tam reiktų įrengti 59 ESP. Vieno ESP aprūpinimui reikia 55,5 tūkst. eur.</p> <p>Vilniaus m. savivaldybė išskiriama iš kitų 100 km zonoje esančių savivaldybių dėl ypatingai didelio gyventojų skaičiaus ir santykinai mažo atstumo nuo BAE.</p> <p>Detaliau žr. 3 priedą „Evakavimo surinkimo punkto darbuotojų skaičiaus ir aprūpinimo darbo priemonėmis tabelis“.</p> <p>Papildoma pastaba: į SAVZ (30 km zoną) patenkančių 2 savivaldybių (Švenčionių r. ir Vilniaus r.) skubiam 25 proc. gyventojų (5,85 tūkst.) evakavimui skirtų evakavimo surinkimo bei tarpinių gyventojų evakavimo punktų įrengimui reikiama tikslinį finansavimą šios savivaldybės jau gavo 2021 m.</p>
3.8.	Evakavimo surinkimo punktų (ESP) įrengimas 100 km (IPA) zonoje (išskyrus 3.7 p. numatytą Vilniaus m. savivaldybę). Galima būtų vertinti kaip antrojo prioriteto poreikį.	16 savivaldybių (Vilniaus m. poreikis 3.7 punkte)	2,053.8	2,053.8						Biudžeto lėšos	<p>Į IPA (100 km zoną) patenkančių 14 savivaldybių (t. y. išskyrus Vilniaus m. savivaldybę, kuriai poreikiai pateikti 3.7 p. bei Vilniaus r. ir Švenčionių r. savivaldybes, kurioms reikiamas finansavimas jau numatytas 2021 m.) laikinam 25 proc. gyventojų (88 tūkst.) perkėlimui į neužterštas savivaldybes (pagal blogiausią scenarijų, priemonę gali prirėikti taikyti maždaug 4 savaitės po galimos BAE avarijos). Tam reiktų įrengti 37 ESP. Vieno ESP aprūpinimui reikia 55,5 tūkst. eur.</p>
3.9.	Tarpinių gyventojų evakavimo punktų (TGEP) įrengimas gyventojams iš Vilniaus m. savivaldybės.	Savivaldybės	3,437.2	3,437.2						Biudžeto lėšos	<p>Į IPA (100 km zoną) patenkančios Vilniaus m. savivaldybės laikinam 25 proc. gyventojų (140,5 tūkst.) perkėlimui į neužterštas savivaldybes (pagal blogiausią scenarijų, priemonę gali prirėikti taikyti maždaug 4 savaitės po galimos BAE avarijos). Tam reiktų įrengti 28 TGEP. Vieno TGEP aprūpinimui reikia maždaug 123 tūkst. eur.</p> <p>Vilniaus m. savivaldybė išskiriama iš kitų 100 km zonoje esančių savivaldybių dėl ypatingai didelio gyventojų skaičiaus ir santykinai mažo atstumo nuo BAE.</p> <p>Detaliau žr. 4 priedą „Gyventojų tarpinio evakavimo punkto darbuotojų skaičiaus ir aprūpinimo darbo priemonėmis tabelis“.</p> <p>Papildoma pastaba: į SAVZ (30 km zoną) patenkančių 2 savivaldybių (Švenčionių r. ir Vilniaus r.) skubiam 25 proc. gyventojų (5,85 tūkst.) evakavimui skirtų evakavimo surinkimo bei tarpinių gyventojų evakavimo punktų įrengimui reikiama tikslinį finansavimą šios savivaldybės jau gavo 2021 m.</p>
3.10.	Tarpinių gyventojų evakavimo punktų (TGEP) įrengimas iš 100 km zonos laikinai perkeliams gyventojams (išskyrus 3.9 p. numatytą Vilniaus m. savivaldybę). Galima būtų vertinti kaip antrojo prioriteto poreikį.	Savivaldybės	2,823.5	564.7	564.7	564.7	564.7	564.7	564.7	Biudžeto lėšos	<p>Į IPA patenkančių 16 savivaldybių (t. y. išskyrus Vilniaus m. savivaldybę, kuriai poreikiai pateikti 3.9 p.) laikinam gyventojų perkėlimui į neužterštas savivaldybes.</p> <p>Avarijos BAE atveju būsimas užterštumo sąlygas tiksliai numatyti neįmanoma, tačiau labiausiai tikėtina, kad iš 100 km zonos reiktų laikinai perkelti gyventojus tik iš kai kurių savivaldybių, ir tik iš tam tikrų jų teritorijų, o pats perkėlimo procesas vyktų be didelės skubos ir etapais. Todėl TGEP planavimo poreikiai pateikti tik 25 proc. gyventojų daliai į 100 km zoną patenkančiose savivaldybėse.</p> <p>Tam reiktų įrengti 23 TGEP. Vieno TGEP aprūpinimui reikia maždaug 123 tūkst. eur. TGEP skaičius numatytas procedūros atlikimui per 2 pamainų darbo laiką (24 val.).</p> <p>Papildoma pastaba: Gyventojų priėmimo punktai iš 100 km zonos perkeliams gyventojams neplanuojami, kadangi labiausiai tikėtina, kad laikinai perkelti reiktų gyventojus tik iš kai kurių savivaldybių, ir tik iš tam tikrų jų teritorijų, o pats perkėlimo procesas vyktų be didelės skubos ir etapais. Atvykstančių gyventojų registravimą ir jų paskirstymą apgyvendinimui savivaldybės ribose atliktų savivaldybių administracijos.</p>

3.11.	Gyventojų priėmimo punktų (GPP) įrengimas iš 30 km zonos skubiai evakuojamiems gyventojams.	Anykščių r., Molėtų r., Utenos r., Kalvarijos ir Zarasų r. savivaldybės	880.8	880.8					Biudžeto lėšos	<p>Kaip numatyta Valstybiniame gyventojų apsaugos plane, iš dalies Vilniaus r. ir Švenčionių r. sav. teritorijų evakuojamų gyventojų priėmimui reikėtų įrengti mažiausiai 9 GPP: 5 GPP Kalvarijos sav., priimančiai gyventojus iš Vilniaus r., 1 GPP Anykščių r., 1 GPP Utenos r. ir 2 GPP Molėtų r. savivaldybėse, priimančiose gyventojus iš Švenčionių r. savivaldybės. Tam reikia 609,8 tūkst. eurų (vieno GPP aprūpinimui reikia 67,8 tūkst. eur.)</p> <p>Pažymėtina, kad pagal Valstybinio gyventojų apsaugos plano versiją, galiojusią iki 2021-01-01, Švenčionių r. sav. gyventojų evakavimas buvo numatytas į kitą – Zarasų r. – savivaldybę, ir pagal tai Švenčionių r. savivaldybė 2019-2020 m. vykdė atitinkamus parengiamuosius veiksmus – planavimą, sutarčių sudarymą ir kt. Atsižvelgiant į jau atliktus darbus ir į tai, kad tikslių galimos avarijos parametrų bei tuo metu būsiančių meteorologinių sąlygų prognozuoti nėra galimybių, siūlytina Zarasų r. savivaldybę išlaikyti kaip alternatyvią kryptį skubiai evakuojamiems gyventojams ir atitinkamai užtikrinti dar 4 GPP įrengimui šioje savivaldybėje (poreikį skaičiuojant 25 proc. Švenčionių r. savivaldybės evakuojamų gyventojų daliai) reikiamą finansavimą – 271 tūkst. eur.</p> <p>Tokiu atveju būtų reikiamas finansavimas viso 13 GPP įrengimui – 880,8 tūkst. eur. Detaliau žr. 5 priedą „Gyventojų priėmimo punkto darbuotojų skaičiaus ir aprūpinimo darbo priemonėmis tabelis“.</p>
3.12.	URC apgyvendintų/ sulaikytų užsieniečių ir personalo perkėlimo priemonės	VSAT	30.0	30.0					Biudžeto lėšos	<p>URC apgyvendintų/sulaikytų užsieniečių ir personalo perkėlimas (transportavimas, apgyvendinimas, maitinimas). VSAT padalinių perdislokavimas už užterštos zonos ribų. Taip pat VSAT padeda savivaldybėms vykdyti pasienio ruože esančių gyventojų ir nukentėjusiųjų evakavimą arba išgabenimą, prirėkus šias užduotis vykdo savarankiškai.</p>
3.13.	Asmeninės apsaugos priemonės (AAP) URC apgyvendintiems/ sulaikytiems užsieniečiams ir personalui	VSAT	141.0	141.0					Biudžeto lėšos	<p>Poreikis paskaičiuotas vertinant maksimaliai galimą URC ir kituose VSAT padaliniuose apgyvendintų užsieniečių (5 000) ir dirbančiųjų darbuotojų (127) skaičių.</p> <p>Poreikį sudaro vienkartiniai apsauginiai kostiumai (5 127 vnt. po 10 eur.; po 2 vnt. kiekvienam; 102 540 eur.), respiratoriai FFP3 (5 127 vnt. po 4 eur.; 20 508 eur.), antbačiai (5 127 vnt. po 1,22 eur.; 6 255 eur.), vienkartinės pirštinės (5 127 poros po 0,14 eur.; 718 eur.), pirmosios pagalbos rinkiniai (733 vnt. po 15 eur.; 10 995 eur.)</p>
3.14.	Logistinės ir transporto priemonės pasienio ruožo gyventojų evakuacijai ir nukentėjusiųjų išgabenimui	VSAT	523.0		261.5	261.5			Biudžeto lėšos	<p>Poreikis nurodytas 2 transporto priemonių įsigijimui, reikalingų URC esančių prieglobsčio prašytojų pervežimui į kitas apgyvendinimo vietas bei sulaikytų asmenų perkėlimui į alternatyvias sulaikymo vietas.</p>
3.15.	Kalio jodido tablečių (N10) rezervas į 100 km zoną patenkančioms savivaldybėms.	SAM	64.1	64.1					Biudžeto lėšos	<p>SAM numatytas kalio jodido tablečių rezervas 16 savivaldybių, patenkančių į 100 km zoną (dėl natūralios gyventojų kaitos ir kitiems kilusiems papildomiems poreikiams kilus avarijai patenkinti). Numatyti 5 proc. nuo kiekio, kurį gavo savivaldybės pagal jų pateiktą poreikį gyventojų aprūpinimui kalio</p>
3.16.	Kalio jodido tablečių (N10) rezervas 100 km. zonoje esančioms ASPĮ (21 ligoninei).	SAM	1.1	1.1					Biudžeto lėšos	<p>SAM numatytas kalio jodido tablečių rezervas į 100 km. zoną patenkančioms 21 ligoninei. Suplanuoto rezervo pakaktų aprūpinti 15 proc. pacientų (po 4 KJ tabletes), skaičiuojant pagal bendrą lovų skaičių kiekvienoje ligoninėje.</p>
4. CIVILINĖS SAUGOS SISTEMOS (REAGUOJANČIOMS) PAJĖGŲ VEIKLOS VYKDYMUI BŪTINOS APSISAUGOJIMO IR KITOS PRIEMONĖS										
BENDRAS IV DALIES LĖŠŲ POREIKIS			8078.3	3970.0	1216.9	649.9	1841.7	399.8		
Pirmojo prioriteto poreikių dalis			8,078.3	3,970.0	1,216.9	649.9	1,841.7	399.8		
Antrojo prioriteto poreikių dalis										
Asmeninių apsaugos priemonių (AAP) ir kitos įrangos poreikis										
Kiekvienos institucijos asmeninių apsaugos priemonių poreikiams nurodytos sumos poreikio dalis, skirta veiklai iki 8 val. (atvejais, jei dirbama pamainomis – 1 pamainai, o PD atveju – 72 val.) užtikrinti bus įsigyjama ir saugoma poreikį pateikusioje institucijoje, o tolimesnei iki 30 d. tos institucijos pareigūnų veiklai užtikrinti skirtos priemonės įsigyjamos ir saugomos PAGDe, o kilus poreikiui bus pristatytos poreikį pateikusiai institucijai.										
iš viso (4.1-4.42):			5,546.6	2,087.2	1,216.9	649.9	1,192.8	399.8		
4.1.	Dujokaukių filtrai 100 km zonoje esančių valstybės institucijų ESOC aprūpinimui	PAGD	226.4	45.3	45.3	45.3	45.3	45.2	Biudžeto lėšos	<p>22 ESOC turimoms dujokaukėms 7 dienų laikotarpiui (6 468 filtrai). (1 ESOC: 42 filtrai 21 dujokaukei 1 dienai; 7 dienoms – 294 filtrai; 1 filtras maždaug 35 eur.)</p>

4.2.	Respiratoriai (FFP3)	URM	25.2	12.6			12.6		Biudžeto lėšos	URM poreikį sudaro 3 150 vnt. (450 darbuotojų aprūpinimas veiklai 7 d.; 1 vnt. 4 eur.). Priemonė yra su ribotos trukmės tinkamumo naudoti terminu, todėl 2022 m. nupirktą kiekį reiks atnaujinti 2025 m.
4.3.	Asmeninės apsaugos priemonės ir kita įranga (4.3-4.18 Plano eilutės)	PD	1,493.0	562.0	93.0	195.0	629.0	14.0	Biudžeto lėšos	APP poreikį sudaro: respiratoriai, kalio jodido tabletės, dozimetrai, elektros generatoriai, šviestuvai, dronai, maisto daviniai, geriamas vanduo ir kitos priemonės
4.4.	Asmeninės apsaugos priemonės (4.19-4.27 Plano eilutės)	VST	800.4	745.2	15.0	10.0	30.2		Biudžeto lėšos	APP poreikį sudaro: dujokaukės, dujokaukių filtrai, neperšlampami apsaugos kostiumai, vienkartiniai kostiumai dozimetrai ir kitos priemonės
4.5.	Asmeninės apsaugos priemonės (4.28-4.30; 4.33-4.34 Plano eilutės)	VSAT	698.0	411.0	103.0	39.0	115.0	30.0	Biudžeto lėšos	APP poreikį sudaro: individualūs dozimetrai, vienkartiniai kostiumai, specialūs akiniai, respiratoriai; dozės galios matuokliai; pareigūnų apmokymai veikti ekstremalios situacijos atveju radioaktyviomis medžiagomis užterštoje teritorijoje
4.6.	Mobilių vadaviečių įsigijimas (4.31 Plano eilutė)	VSAT	750.0		250.0	250.0	250.0		Biudžeto lėšos	Poreikis nurodytas 3 mobilių vadaviečių įsigijimui, kurios reikalingos radioaktyviomis medžiagomis užterštose teritorijose dirbsiančių pareigūnų veiksmų koordinavimui ir vadovavimui. Mobilios vadavietės būtų dislokuojamos neužterštoje teritorijoje, jose būtų vykdomas 4 užkardų, patenkančių į 30 km zoną valstybės sienos (toliau – VS) apsaugos planavimas, VS saugančių sargybų veiksmų koordinavimas bei vadovavimas. Tam mobiliosios vadavietės turės bus aprūpintos specialia įranga (ryšio, vaizdo stebėjimo, pajėgų valdymo ir kt.).
4.7.	VSAT padalinių perdislokavimas į saugias vietas (4.32 Plano eilutė)	VSAT	400.0	100.0	100.0	100.0	100.0		Biudžeto lėšos	Poreikis numatytas 10 padalinių perdislokavimui organizuoti, iš anksto numatant saugias vietas funkcijų tęstinumo užtikrinimui. Planuojamos išlaidos numatytos į galimą taršos zoną patenkančių padalinių evakavimui (technikos, įrangos, materialinių vertybių, ginkluotės ir šaudmenų, dokumentų ir kitų daiktų), laikinai paliktų pastatų ir kitos infrastruktūros apsaugai, taip pat laikinos infrastruktūros įrengimui ir išlaikymui (elektros linijų įrengimui ar elektros generatoriams, kurui ir kt.)
4.8.	Individualiųjų dozimetų paruošimo ir nuskaitymo įranga su individualiaisiais dozimetrais (4.35 Plano eilutė)	RSC	600.0		600.0				Biudžeto lėšos	Įranga reikalinga avariją likviduojančių darbuotojų apšvitos įvertinimui. Būtina įsigyti naujų technologijų įrangą, nes šiuo metu naudojama pasenusių technologijų įranga, kurios gamintojas nebegamina ir jai sugedus, nebūtų galimybės jos remontuoti.
4.9.	Avariją likviduojančių darbuotojų apšvitos dozių registro programa (4.36 Plano eilutė)	RSC	200.0	200.0					Biudžeto lėšos	Branduolinių ar radiologinių avarijų metu, RSC privalo užtikrinti pirmųjų reaguotojų ir avariją likviduojančių darbuotojų patiriamos apšvitos kontrolę ir registruoti jų gaunamas apšvitos dozes Valstybės jonizuojančiosios spinduliuotės šaltinių ir darbuotojų apšvitos registre. Registras sukurtas 2008-2009 m., todėl vartotojo sąsajos programinė įranga yra pasenusi ir kyla problemų dėl Registro vartotojo sąsajos suderinamumo su standartinėmis galinių įrenginių programine įranga (operacinėmis sistemomis, interneto naršyklėmis ir kt.), taip pat vartotojo sąsajos programinė įranga nėra suderinama su saugiais duomenų perdavimo būdais (duomenų šifravimo technologijomis), neįmanoma užtikrinti Registro vartotojo sąsajos su kitais registrais (Juridinių asmenų, Gyventojų ir kt.) bei kt. Dėl šių priežasčių būtinos 200 tūkst. Eur lėšos Registro vartotojo sąsajos programinės įrangos modernizavimui, ją iš esmės perkuriant pagal galiojančius programinės įrangos kūrimo standartus.
4.10.	Viso kūno skaitiklis (4.37 Plano eilutė)	RSC	300.0					300.0	Biudžeto lėšos	Įranga reikalinga avariją likviduojančių darbuotojų vidinės apšvitos įvertinimui. RSC turima įranga vienintelė Pabaltijo šalyse, ji įsigyta 2004 m. Jos pagalba įvertinama žmonių patirta vidinė apšvita, kas būtų ypatingai aktualu avarijos Baltarusijos AE atveju. Poreikis kritinis. Sugedus turimai įrangai, nebūtų atliekamas avariją likviduojančių darbuotojų vidinės apšvitos įvertinimas.
4.11.	Asmeninės apsaugos priemonės (4.38-4.42 Plano eilutės)	RSC	53.6	11.1	10.6	10.6	10.7	10.6	Biudžeto lėšos	APP poreikį sudaro: vienkartiniai kostiumai, respiratoriai, antbačiai ir kitos priemonės
Priemonės 30 km zonoje esančioms ASPĮ Nurodytas AAP bei kitų priemonių poreikis ASPĮ (ambulatorijos, medicinos punktai – iš viso 5 ASPĮ), esančioms iki 30 km nuo Baltarusijos AE. Pateiktas AAP poreikis visų ASPĮ darbuotojų (50 darbuotojų) funkcijoms atlikti 30 parų.										

4.12	Asmeninių apsaugos priemonių poreikis ASPI darbuotojams 30 km zonoje (4.43-4.56 Plano eilutės)	SAM	173.0	125.0			48.0			Apsauginiai kostiumai, reespiratoriai, akių apsauga, dozės galios matuokliai ir kitos priemonės. Dalis priemonių yra su ribotos trukmės tinkamumo naudoti terminu, todėl 2022 m. nupirktą kiekį reiks atnaujinti 2025 m.
Priemonės 100 km zonoje esančioms ASPI										
Nurodytas AAP bei kitų priemonių poreikis, reikalingas aprūpinti 21 ligoninę, esančią 100 km nuo Baltarusijos AE. Pateiktas 21 liginės priėmimo – skubios pagalbos skyriaus darbuotojų AAP poreikis funkcijoms atlikti 30 parų.										
4.13	Asmeninių apsaugos priemonių poreikis ligininių darbuotojams 100 km zonoje (4.57-4.72 Plano eilutės)	SAM	1,930.6	1,448.7			481.9			Apsauginiai kostiumai, reespiratoriai, akių apsauga, dozimetrai, dozės galios matuokliai ir kitos priemonės. Dalis priemonių yra su ribotos trukmės tinkamumo naudoti terminu, todėl 2022 m. nupirktą kiekį reiks atnaujinti 2025 m.
Priemonės 100 km zonoje esančioms GMPS (Greitosios medicinos pagalbos stotims)										
Nurodytas AAP bei kitų priemonių poreikis, reikalingas aprūpinti 16 GMPS, esančias 100 km nuo Baltarusijos AE. Pateiktas poreikis 16 GMPS ir 62 ekipažų iš dviejų asmenų (iš viso 124 asmenų) funkcijoms atlikti 30 parų.										
4.14	Asmeninių apsaugos priemonių poreikis Greitosios medicinos pagalbos stočių darbuotojams (4.73-4.84 Plano eilutės)	SAM	428.1	309.1			119.0			Apsauginiai kostiumai, reespiratoriai, akių apsauga, dozės galios matuokliai ir kitos priemonės. Dalis priemonių yra su ribotos trukmės tinkamumo naudoti terminu, todėl 2022 m. nupirktą kiekį reiks atnaujinti 2025 m.
BENDRAS VISŲ DALIŲ LĖŠŲ POREIKIS			91583.1	23723.2	29603.4	28644.4	6049.6	3562.5	Biudžeto lėšos	
Pirmojo prioriteto poreikių dalis			72978.1	17,750.8	26,698.7	25,739.7	2,131.1	657.8	Biudžeto lėšos	
Antrojo prioriteto poreikių dalis			18605.0	5,972.4	2,904.7	2,904.7	3,918.5	2,904.7	Biudžeto lėšos	
Lėšų poreikio paskirstymas pagal asignavimų valdytojus	LR aplinkos ministerija;	95.0	40.0	55.0					Biudžeto lėšos	
	LR energetikos ministerija	55.0		55.0					Biudžeto lėšos	
	LR krašto apsaugos ministerija	55.0		55.0					Biudžeto lėšos	
	LR socialinės apsaugos ir darbo ministerija	55.0	55.0						Biudžeto lėšos	
	LR susisiekimo ministerija	55.0		55.0					Biudžeto lėšos	
	LR sveikatos apsaugos ministerija	5,340.5	2,944.1	665.6	260.6	909.6	560.6		Biudžeto lėšos	
	LR švietimo, mokslo ir sporto ministerija	55.0	55.0						Biudžeto lėšos	
	LR ekonomikos ir inovacijų ministerija	55.0	55.0						Biudžeto lėšos	
	LR užsienio reikalų ministerija	80.2	67.6			12.6			Biudžeto lėšos	
	LR teisingumo ministerija	110.0		110.0					Biudžeto lėšos	
	LR kultūros ministerija	55.0	55.0						Biudžeto lėšos	
	LR vidaus reikalų ministerija	54,193.8	5,001.5	24,032.8	23,900.8	1,169.5	89.2		Biudžeto lėšos	
	LR žemės ūkio ministerija	55.0	55.0						Biudžeto lėšos	
	LR Finansų ministerija	55.0	55.0							
	Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba	124.6	45.6	55.0		16.0	8.0		Biudžeto lėšos	
	Valstybinė atominės energetikos saugos inspekcija	56.3	56.3						Biudžeto lėšos	
Valstybinė energetikos reguliavimo tarnyba	55.0		55.0					Biudžeto lėšos		

	Valstybės institucijos viso:	60,550.4	8,485.1	25,138.4	24,161.4	2,107.7	657.8	Biudžeto lėšos	
	Savivaldybės	12,427.7	9,265.7	1,560.3	1,578.3	23.4		Biudžeto lėšos	
IŠ VISO:		72,978.1	17,750.8	26,698.7	25,739.7	2,131.1	657.8		
Antrojo prioriteto poreikių dalis		18605.0	5,972.4	2,904.7	2,904.7	3,918.5	2,904.7	Biudžeto lėšos	
	Savivaldybės	12,005.0	4,652.4	1,584.7	1,584.7	2,598.5	1,584.7	Biudžeto lėšos	
Lėšų poreikio paskirstymas pagal asignavimų valdytojus	22 valstybės institucijos	6,600.0	1,320.0	1,320.0	1,320.0	1,320.0	1,320.0	Biudžeto lėšos	Antrojo prioriteto lėšų poreikio, reikalingo Ekstremaliųjų situacijų operacijų centrų (ESOC) slėptuvėse įrengimui (2.4 pozicija) pagal institucijas paskirstyti kol kas negalima, nes nėra sudarytas ESOC įrengimo prioritetas sąrašas (neaišku kurioje institucijoje pirmiausiai bus įrenginėjamas ESOC)
IŠ VISO:		18,605.0	5,972.4	2,904.7	2,904.7	3,918.5	2,904.7		

Institucijų sąrašas

1	AM	Lietuvos respublikos aplinkos ministerija;
2	EM	Lietuvos Respublikos energetikos ministerija
3	KAM	Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerija
4	SADM	Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija
5	SM	Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija
6	SAM	Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija
7	ŠMSM	Lietuvos Respublikos Švietimo, mokslo ir sporto ministerija
8	EIM	Lietuvos Respublikos Ekonomikos ir inovacijų ministerija
9	URM	Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija
10	VRM	Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija
11	ŽŪM	Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija
12	FM	Lietuvos Respublikos finansų ministerijs
13	KM	Lietuvos Respublikos kultūros ministerijs
14	TM	Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijs
15	PAGD	Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos
16	PD	Policijos departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos
17	VSAT	Valstybės sienos apsaugos tarnyba prie Vidaus reikalų ministerijos
18	VST	Viešojo saugumo tarnyba prie Vidaus reikalų ministerijos
19	VERT	Valstybinė energetikos reguliavimo tarnyba
20	RSC	Radiacinės saugos centras
21	VMVT	Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba
22	VATESI	Valstybinė atominės energetikos saugos inspekcija
23	KD	Kalėjimų departamentas prie Teisingumo ministerijos